នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	៖	០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/អបជ (អបជ ៦០)
ដាក់ទៅ	៖	អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ថ្ងៃដាក់	៖	ថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
ភាគីអ្នកដាក់	៖	អោ អាន
ភាសាដើម	៖	អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 23-Mar-2020, 11:00
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ សម្ងាត់

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ អបជ៖ សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ៖

ការពិនិត្យឯកសារបណ្ដោះអាសន្នឡើងវិញ៖

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ៖

ហត្ថលេខា៖

ការឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងសំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ថា វិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សា សំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ

អ្នកដាក់ឯកសារ៖
សហមេធាវី
មុំ លុដ្ឋ
Richard ROGERS
Göran SLUITER

អ្នកទទួលឯកសារ៖
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
ចៅក្រម ប្រាក់ គីមសាន
ចៅក្រម Olivier BEAUVALLET
ចៅក្រម ន័យ ថុល
ចៅក្រម Kang Jin BAIK
ចៅក្រម ហួត វុទ្ធី

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Brenda J. Hollis

អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ក្នុងសំណុំរឿង០០៤/២

សេចក្តីផ្តើម

1. តាមរយៈសហមេធាវីរបស់គាត់ (*"មេធាវីការពារក្តី"*) អោ អាន សូមធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹង *ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹង សំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ថា វិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ (“ចម្លើយតប”)*[1]។ ទោះជាមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍ផ្ទុយគ្នារបស់ចៅក្រមជាតិ និងចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅក្នុងអនុស្សរណៈរៀងៗខ្លួនរបស់ពួកគាត់ដែលអាចធ្វើឱ្យការឆ្លើយតបនេះក្លាយជាអសារបង់[2] អោ អាន ដាក់ទឡ្ហីករណ៍របស់គាត់ ដើម្បីធានាថា សំណុំរឿងមានភាពត្រឹមត្រូវ និងមានសម្ភារឯកសារពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ និងបញ្ជាក់បន្ថែមពីជំហរមិនត្រឹមត្រូវដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និងចៅក្រមអន្តរជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានលើកឡើង។

2. នៅក្នុង *ចម្លើយតប* សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិអះអាងដោយមិនត្រឹមត្រូវថា “គោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិ” គឺថាសំណុំរឿងរបស់ អោ អាន ត្រូវតែបន្តទៅជំនុំជម្រះ[3]។ គាត់បន្តបដិសេធលើអត្ថិភាព *ដីកាសម្រេចលើក លែងចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អោ អាន (“ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់”)*[4] ដែលជាការសម្រេចសេចក្តីរួមរបស់ចៅក្រម អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅក្នុង *សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ (“ការសម្រេចសេចក្តីរួម”* និង *“សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)*[5] និងយោបល់របស់ចៅក្រមជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលបាន

---

[1] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក (អបជ ៦០) *ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹង សំណើរបស់ អោ អាន ស្នើសុំការបញ្ជាក់ថាវិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ (“ចម្លើយតប”)* ឯកសារ **D359/30 & D360/39** ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

[2] *អនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ទាក់ទិននឹងការបញ្ជាក់សាជាថ្មីពីសេចក្តីសម្រេចលើសំណុំរឿង ០០៤/២ (“អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០”)* ដែលប្រធាន អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានផ្ញើទៅភាគី ទំព័រ ១-២ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១។ *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ទាក់ទិននឹងការបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ (“អនុស្សរណៈថ្ងៃទី ១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០”)* ដែលចៅក្រមអន្តរជាតិនៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ផ្ញើទៅភាគី ទំព័រ ១ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ២។

[3] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១៣។

[4] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អោ អាន (“ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់”)* ឯកសារ **D359** ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

[5] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អបជ ៦០) *សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ (“សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)* ឯកសារ **D359/24 & D360/33** ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩។

បញ្ចប់សំណុំរឿងរួមគ្នាយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព កាលពីជិតបីខែមុន[6]។

3. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ព្រមទាំងចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះនៅតែរក្សាជំហរ ដោយគ្មានមូលដ្ឋានថា យោបល់របស់ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ និង *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)*[7] មានទម្ងន់ច្រើនជាងការសម្រេចសេចក្តីរួម យោបល់របស់ចៅក្រមជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និង *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់*[8]។ ការធ្វើបែបនេះ ពួកគាត់បានទុកចោល *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ការសម្រេចសេចក្តីរួម និងសកម្មភាពរបស់ចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយមិនពិចារណាដល់លក្ខណៈចម្រុះរបស់តុលាការដែល

---

[6] អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចៅក្រមជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានតម្កល់ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* និងបានបង្គាប់ឲ្យក្រឡាបញ្ជីជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ជូនដំណឹងទៅផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការថា សំណុំរឿង ០០៤/២ ត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយសំណុំរឿងគួររក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ។ *ការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមអ៊ីមែលរវាង អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និង ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ* ថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៣។

[7] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)* ឯកសារ **D360** ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៨។

[8] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១២ (ដោយមិនអើពើចំពោះអត្ថិភាពនៃ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ដែលមិនបានបដិសេធ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ លើកឡើងថា "*មានតែ*សម្លេងភាគច្រើនលើសលប់ដែលបដិសេធដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះទេ ដែលអាចរារាំងរឿងក្តីនេះមិនឲ្យបន្តទៅមុខដើម្បីជំនុំជម្រះ" [គូសបញ្ជាក់បន្ថែម])។ សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អបជ ៦០) *ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទៅនឹងចម្លើយតបរបស់ អោ អាន ទៅនឹងសំណើរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ស្នើសុំឲ្យចាត់វាល់វិធានការរដ្ឋបាលទាំងអស់ដែលចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ (អោ អាន) ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ("ការឆ្លើយតបរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទិននឹងការបញ្ជូនសំណុំរឿង")* ឯកសារ **D359/28 & D360/37** ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ កថាខណ្ឌ ៣ ("ដោយសារតែ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនបានបដិសេធដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះដោយសារសម្លេងភាគច្រើនលើសលប់នោះអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងត្រូវតែទទួលយកអនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ខ) និង ៧៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយរឿងក្តីនេះនឹងត្រូវបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ *បើទោះបីជាដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់មិនបានបដិសេធក៏ដោយ*" [គូសបញ្ជាក់បន្ថែម])។ *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យទាក់ទិននឹងការជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២ ឯកសារ D29 ខែមករា ឆ្នាំ២០២០* ទំព័រ ៦ ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ផ្ញើទៅការិយាល័យរដ្ឋបាលនិងផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៤ ("*ដោយមិនគិតដល់*កម្លាំងគតិយុត្តិនៃដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿងកំពុងពិចារណានេះ ដោយសារដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះមិនត្រូវបានបដិសេធដោយសម្លេងគាំទ្រភាគច្រើនលើសលប់នេះ ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះនៅមានសុពលភាព" និង "*ដោយមិនគិតដល់សេចក្តីណែនាំនានា [សេចក្តីណែនាំរបស់ប្រធាន]* (ដែលហាក់ដូចជាអសារបង់) មិនឲ្យជូនដំណឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងឲ្យរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ អង្គជំនុំជម្រះសាលដំបូងត្រូវទទួលយក [...] អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង" [គូសបញ្ជាក់បន្ថែម])។

ចៅក្រមជាតិ និងចៅក្រមអន្តរជាតិមានឋានៈស្មើគ្នា និងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់កេរដំណែលទាំងមូលរបស់តុលាការ។

4. មេធាវីការពារស្នើសុំឲ្យ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បដិសេធទឡ្ហីករណ៍នានានៅក្នុង *ចម្លើយតប* និងបញ្ជាក់ថា វិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ អនុលោមតាមវិធាន ៦៩(២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

5. មេធាវីការពារសូមដាក់ការឆ្លើយតបនេះជាភាសាអង់គ្លេសសិន ចំណែកការបកប្រែជាភាសាខ្មែរនឹងត្រូវដាក់តាមក្រោយឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

ប្រវត្តិនីតិវិធី

6. នៅថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ មេធាវីការពារក្ដីបានដាក់ *សំណើសុំការបញ្ជាក់ថា បានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ ("សំណើសុំ")* របស់ខ្លួន[9]។

7. នៅថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានដាក់ *ចម្លើយតប*។

8. នៅថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានផ្ញើ *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យចុះថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ទាក់ទិននឹងការបញ្ជូនសំណុំរឿង ០០៤/២ ("អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០")* ទៅភាគីទាំងអស់ និងបានចម្លងជូនការិយាល័យរដ្ឋបាល ក្រឡាបញ្ជីអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ[10]។ នៅក្នុងអនុស្សរណៈនេះ ចៅក្រមអន្តរជាតិបានបង្ហាញអង្គហេតុបន្ថែមទៀតទាក់ទិននឹងភាពជាប់គាំងបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងសំណុំរឿងនេះ និងបានពន្យល់ម្ដងទៀតពីមូលហេតុដែលចៅក្រមអន្តរជាតិជឿថា សំណុំរឿងនេះត្រូវតែបញ្ជូនទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង[11]។ ទោះបីមេធាវីការពារ

---

[9] សំណុំរឿងលេខ ០០៤/២/០៧-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អបជ ៦០) *សំណើសុំការបញ្ជាក់ថា បានចាត់វិធានការរដ្ឋបាលដែលចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ ("សំណើសុំ")* ឯកសារ **D359/27 & D360/36** ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០។

[10] *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០* ទំព័រ ១។

[11] *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យថ្ងៃទី១២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០* ទំព័រ ២៥, ២៦ ឯកសារបន្ថែម ១-៨។

ក្តីកោតសរសើរពីការបញ្ជាក់បំភ្លឺរបស់ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះក្តី តែអនុស្សរណៈនេះពុំមានអានុភាពគតិយុត្តិទេ។ ការិយាល័យរដ្ឋបាល ឬអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ពុំមានកាតព្វកិច្ចអនុវត្តសកម្មភាពឡើយ។ *ការធ្វើសកម្មភាពដោយផ្អែកលើសម្លេងភាគតិចនៃចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងដោយគ្មានសេចក្តីសម្រេចតាមផ្លូវតុលាការ គឺជាការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅលើកាតព្វកិច្ច*។

9. នៅថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ប្រធាន អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានធ្វើ *អនុស្សរណៈចុះថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ទាក់ទិននឹងការបញ្ជាក់សាជាថ្មីទៅលើសេចក្តីសម្រេចលើសំណុំរឿង ០០៤/២ ("អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០")* ដោយគាត់បានបញ្ជាក់សាជាថ្មីថា មានតែការសម្រេចសេចក្តីរួមទេដែលមានប្រសិទ្ធភាពតាមផ្លូវច្បាប់ថា *មតិយោបល់ដោយឡែករបស់ចៅក្រមដែលភ្ជាប់ទៅនឹងការសម្រេចសេចក្តីរួមគ្មានប្រសិទ្ធភាពតាមផ្លូវច្បាប់ទេ* ហើយថា សំណុំរឿង ០០៤/២ ត្រូវបានបញ្ចប់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩[12]។

ច្បាប់ជាធរមាន

10. វិធាន ៦៩(២)(ខ) ចែងថា "នៅពេលដែលគ្មានបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបិទសំណុំរឿងដោយមានបោះត្រាលើសំណុំរឿង និង [...] ប្រសិនបើមានដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ សំណុំរឿងត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ ក្រោយពីផុតរយៈពេលធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍"។ ពុំមានបទប្បញ្ញត្តិស្មើគ្នាចំពោះស្ថានភាពដែលដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ត្រូវបានបញ្ជាក់ ឬមិនត្រូវបានបដិសេធដោយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះឡើយ។ ហេតុនេះ វិធាន៦៩(២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងអនុវត្តដូចគ្នានៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់ អោ អាន។

11. វិធាន ៧៧(១៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា ប្រសិនបើសម្លេងភាគច្រើនដែលតម្រូវមិនអាចរកបានទេ *លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដែលមិនមែនជាដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ* សេចក្តីសម្រេចដែលមិនមានសំឡេងគាំទ្ររបស់អង្គជំនុំជម្រះត្រូវតម្កល់ទុកជាបានការ។

12. មាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចែងថា "វិមតិសង្ស័យ ត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ"។ គោលការណ៍ដូចគ្នានេះត្រូវបានទទួលយកជាសាកល ដោយមានចែងនៅក្នុង

---

[12] *អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០*។

មាត្រា ១៤(២) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។

ការឆ្លើយតប

13. *សំណើ* របស់ អោ អាន មិនបានមើលរម្លងក្របខណ្ឌច្បាប់ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ឬមិនបានធ្វើឡើងមុនពេលកំណត់ឡើយ[13]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បកស្រាយខុសម្តងទៀតចំពោះអ្វីដែលហៅថាគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិរបស់ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាយល់ខុសចំពោះគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* និងមិនអើពើចំពោះអង្គហេតុដែលថា សំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពត្រឹមថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ ហើយត្រូវតែយកមករក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ[14]។

ក. សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បកស្រាយខុសម្តងទៀតចំពោះអ្វីដែលហៅថាគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

14. នៅក្នុង *ចម្លើយតប* សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បកស្រាយខុសម្តងទៀតចំពោះអ្វីដែលហៅថាគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិរបស់ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា និងបដិសេធអត្ថិភាពនៃ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់*[15]។ អ្វីដែលហៅថាគោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិអនុវត្តចំពោះយន្តការដោះស្រាយករណីខ្វែងយោបល់នៅ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដូចបានពន្យល់ដោយផ្នែកនៃប្រវត្តិនៃការចរចាដែល សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ បានដកស្រង់នៅក្នុង *ចម្លើយតប*[16]។ វាមិនអនុវត្តចំពោះស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ដែលមានដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នានិងផ្ទុយគ្នាដែលមិនត្រូវបានបដិសេធដោយការសម្រេចទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ[17]។

15. ការដែលនៅតែរក្សាជំហរថា គោលជំហរស្វ័យប្រវត្តិនេះនៅតែយកមកអនុវត្តនោះសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ កំពុងអះអាងថា យោបល់របស់ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅក្នុង *សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍* មានអានុភាពគតិយុត្តិជាងការសម្រេចសេចក្តីរួម និងយោបល់

---

[13] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១២, ១៧។

[14] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១២, ១៦, ១៧។

[15] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១៣។

[16] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ៣ ជើងទំព័រ ១៣។

[17] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១៧។

របស់ចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ[18]។ ដូចបានកត់សម្គាល់នៅក្នុង *សំណើសុំ* គឺថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទថា ការចេញដីកាដំណោះស្រាយពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា និងផ្ទុយគ្នា ជារឿងខុសច្បាប់ តែអង្គជំនុំជម្រះមិនអាចរកបានសម្លេងភាគច្រើនលើសលប់ ដើម្បីសម្រេចទៅលើអានុភាពនៃភាពខុសច្បាប់នេះ និងផលវិបាកផ្នែកនីតិវិធីសម្រាប់សំណុំរឿង ០០៤/២ បានឡើយ[19]។ នៅក្នុង *អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០* និង *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០* ប្រធាន អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានបញ្ជាក់ថា មានតែការសម្រេចសេចក្តីរួមគ្នាដែលត្រូវបានសម្រេច និងចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមទាំងប្រាំរូបទេ ទើបមាន "ប្រសិទ្ធភាពអនុវត្ត" ហើយថា "ការជូនដំណឹងទៅបុគ្គល ឬអង្គជំនុំជម្រះណាក៏ដោយដែលមិនមែនជាភាគីនៃសំណុំរឿងនេះ [រំលោភ]ទៅលើសេចក្តីសម្រេចជាឯកច្ឆ័ន្ទរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ"[20]។ ទាំង សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាំង ចៅក្រមអន្តរជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានបង្ហាញនូវមូលដ្ឋានមានសុពលភាពនៅក្នុងច្បាប់ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីសន្និដ្ឋានថា មតិភាគតិចរបស់ចៅក្រមអន្តរជាតិនៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មានអាទិភាពជាងការសម្រេចសេចក្តីរួម និងមតិភាគច្រើនរបស់ចៅក្រមជាតិនៃ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

16. ចុងក្រោយ មេធាវីការពារក្តីទទួលស្គាល់ថា យោបល់ផ្សេងគ្នារវាងចៅក្រមភាគច្រើន-ភាគតិចនៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មិនមែនជាកត្តាសម្រេចនៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់ អោ អាន ទេ វាក៏មិនមែន "មិនពាក់ព័ន្ធ" ដូចដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិបានអះអាងនោះដែរ[21]។ ផ្ទុយទៅវិញយោបល់ផ្សេងគ្នានេះគួរឲ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នដែលក្របខណ្ឌគតិយុត្តិនៅ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មិនអាចដោះស្រាយភាពជាប់គាំងបច្ចុប្បន្នបាន ហើយដែល សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ និង ចៅក្រមអន្តរជាតិនៅ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅតែបន្តមិនអើពើទៅលើអត្ថិភាព និងភាពអាចអនុវត្តបាននៃ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់*។

---

[18] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១២, ១៤។

[19] *សំណើសុំ* កថាខណ្ឌ ១៦។

[20] *អនុស្សរណៈថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០* ទំព័រ ២។ *អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ទាក់ទិននឹងការបញ្ជាក់បំភ្លឺនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចក្នុងសំណុំរឿង ០០៤/២* ដែលប្រធាន អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានផ្ញើជូនផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ ទំព័រ ២ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៥។

[21] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១២, ១៤។

ខ. គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* អនុវត្តចំពោះភាពជាប់គាំងនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់ អោ អាន

17. គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* អាចអនុវត្តភាពចំពោះភាពជាប់គាំងទាក់ទិននឹងវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីមុនការជំនុំជម្រះនាពេលបច្ចុប្បន្នប្រឆាំងនឹង អោ អាន។ ផ្ទុយពីការអះអាងរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* មិនអនុវត្តតែចំពោះវិមតិសង្ស័យលើអង្គហេតុនៅឯដំណាក់កាលជំនុំជម្រះទាក់ទិននឹងការចោទប្រកាន់ពីពិរុទ្ធភាពរបស់ អោ អាន ប៉ុណ្ណោះទេ តែការអនុវត្តគោលការណ៍នេះនៅក្នុងសំណុំរឿងរបស់ អោ អាន មិនមែនជា "សេចក្តីសន្និដ្ឋានយកជាការដោយស្វ័យប្រវត្តិ" ឬ រំលោភបំពានទៅលើសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឡើយ[22]។

18. មានការបង្ហាញយ៉ាងត្រឹមត្រូវនៅ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាថាគោលការណ៍ជាសារវ័ន្តនានាដែលត្រូវបានការពារនៅក្នុងវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និង មាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញកម្ពុជា រួមមានសច្ចាធារណ៍នៃនិរទោស និង គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* ដែលអនុវត្តទាំងនៅដំណាក់កាលមុនការជំនុំជម្រះ និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី[23]។

19. លើសពីនេះទៀត គោលការណ៍ជាសារវ័ន្តនៃច្បាប់សារធាតុផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ដូចជាគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* និងការហាមឃាត់ការអនុវត្តច្បាប់បែបប្រតិសកម្ម ក៏អាចពង្រីកដល់ច្បាប់នីតិវិធីដែរ។ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា និងតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិផ្សេងទៀតបានអនុវត្តគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជន*

---

[22] *ចម្លើយតប* កថាខណ្ឌ ១៦ (បញ្ចូលទឡ្ហីករណ៍ពី *ការឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ ទាក់ទិននឹងការបញ្ជូនសំណុំរឿង* កថាខណ្ឌ ៦-៧)។

[23] សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អបជ ៤២) *សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បដិសេធលើសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី* ឯកសារ **D264/2/6** ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ២០១០ កថាខណ្ឌ ១៣ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៦។ *រឿងក្តី Vera Fernández-Huidobro ទល់នឹង ប្រទេសអេស្ប៉ាញ* តុលាការ ECtHR លេខ 74181/01 ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ កថាខណ្ឌ ១០៨-១១៣ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៧។

ជាប់ចោទ ចំពោះស្ថានភាពលំបាកនៃអង្គហេតុ និងច្បាប់សារធាតុ ព្រមទាំងច្បាប់នីតិវិធីផងដែរ[24]។ ការអនុវត្តនេះស្របទៅនឹងការអនុវត្តគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* នៅក្នុងមាត្រា ២២ នៃលក្ខន្តិកៈទីក្រុងរ៉ូម ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីបទដ្ឋានដែលត្រូវបានទទួលយកជាអន្តរជាតិ[25]។

20. ចុងក្រោយ ទោះបីមេធាវីការពារក្តីនៅតែរក្សាជំហរថា អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* នៅមានសុពលភាព ហើយសំណុំរឿងនេះត្រូវ

---

[24] ***ច្បាប់សារធាតុ៖*** សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក (០៤) *សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខផ្ទាមៗរបស់ ខៀវ សំផន ស្តីពីសំណើសុំដោះលែងជាបន្ទាន់* ឯកសារ E50/3/1/4 ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ កថាខណ្ឌ ៣១ (សម្រេចថា "ចំពោះគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* អាចអនុវត្តបានចំពោះស្ថានភាពលំបាកនៃអត្ថន័យច្បាប់ គោលការណ៍នេះត្រូវកម្រិតត្រឹមតែភាពមន្ទិលសង្ស័យដែលនៅតែមានក្រោយការបកស្រាយ" [លុបចោលអត្ថបទដកស្រង់ខាងក្នុង] មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៨។ សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អបជ ១៤៥ & ១៤៦) *សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ធ្វើឡើងដោយ នួន ជា និង អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ* ឯកសារ D427/2/15 ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ កថាខណ្ឌ ១៤៤ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ៩ (សម្រេចថាតើលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃចំណងពាក់ព័ន្ធនឹងជម្លោះប្រដាប់អាវុធពីឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ មានភាពមិនច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទ ឬយ៉ាងណា)។ ***ច្បាប់នីតិវិធី៖*** *រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Ruto & Sang* សំណុំរឿងលេខ ICC-01/09-01/11 OA 10 ចុះថ្ងៃទី១២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៦ កថាខណ្ឌ ៩៤-៩៨ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១០ (ហាមឃាត់ ការអនុវត្តបែបប្រតិសកម្មទៅលើវិធាននីតិវិធីទាក់ទិននឹងការទទួលយកភស្តុតាង ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ)។ *រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Tadić* សំណុំរឿងលេខ IT-94-1-A *សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សុំពន្យារពេលវេលាកំណត់ និងការទទួលយកភស្តុតាងបន្ថែម* ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៨ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១១ (លើកឡើងនៅក្នុងករណីមានវិមតិសង្ស័យពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនានាសម្រាប់ការទទួលយកភស្តុតាង គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* យកមកអនុវត្ត)។ *រឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Akayesu* សំណុំរឿងលេខ ICTR-96-4-T *សាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង* ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៨ កថាខណ្ឌ ៣១៩ មានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធ ១២ (អនុវត្តគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* យ៉ាងទូលំទូលាយចំពោះការបកស្រាយស្រពិចស្រពិលនូវដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ និងលើកឡើងថា "គោលការណ៍ទូទៅនៃច្បាប់ចែងថា នៅក្នុងបញ្ហាព្រហ្មទណ្ឌ សំណៅដែលផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទគួរត្រូវបានជ្រើសរើស")។

[25] លក្ខន្តិកៈទីក្រុងរ៉ូម ស្តីពីតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (វិសោធនកម្មចុងក្រោយឆ្នាំ២០១០) ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ISBN No. 92-9227-227-6 មាត្រា ២២(២) ("និយមន័យនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវតែបកស្រាយអធិប្បាយឱ្យល្អិត ហើយមិនត្រូវពង្រីកវិសាលភាព ដោយសារពន្យល់ប្រៀបធៀប (analogy) ឡើយ។ នៅក្នុងករណីមានវិមតិសង្ស័យ ការកំណត់និយមន័យនោះ ត្រូវបកស្រាយជាប្រយោជន៍ដល់ជនដែលកំពុងត្រូវរងការធ្វើការស៊ើបអង្កេត ត្រូវនាំយកមកជំនុំជម្រះ ឬ ត្រូវបានសម្រេចឱ្យមានពិរុទ្ធភាព")។

បានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី១៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ក៏ដោយ តែក្នុងករណីដែល *ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)* នៅមានសុពលភាព អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដែរនោះ គោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* ត្រូវយកមកអនុវត្ត ហើយភាពជាប់គាំងបច្ចុប្បន្នត្រូវដោះស្រាយជាប្រយោជន៍របស់ អោ អាន។ ការអនុវត្តគោលការណ៍ *វិមតិសង្ស័យបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ចោទ* ជួយពង្រឹងបន្ថែមទៀតដល់សិទ្ធិរបស់ អោ អាន ក្នុងការទទួលការជំនុំជម្រះដោយតុលាការមានសមត្ថកិច្ចដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ដែលតម្រូវឱ្យកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីត្រូវធ្វើឡើងទៅតាមវិធានច្បាប់។ ហេតុនេះ វាមិនត្រឹមតែពាក់ព័ន្ធដែលថា ពុំទទួលបានសម្លេងភាគច្រើនលើសលប់ ដើម្បីបដិសេធ*ដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ)* ឬ *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ប៉ុណ្ណោះទេ តែវាក៏ពាក់ព័ន្ធផងដែរថា *ដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់* ត្រូវបានតម្កល់ដោយការគាំទ្រពីចៅក្រមសម្លេងភាគច្រើននៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

គ. *សំណើសុំ* មិនបានធ្វើឡើងមុនពេលកំណត់ឡើយ

21. មេធាវីការពារក្តីមិនបានដាក់ *សំណើសុំ* មុនពេលកំណត់ឡើយ។ សំណុំរឿង ០០៤/២ ត្រូវបានលើកលែងចោទប្រកាន់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពកាលពីជិតបីខែមុន នៅពេលដែលចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះចេញ *សេចក្តីពិចារណាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍*។ បន្ទាប់ពីការលើកលែងចោទប្រកាន់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពនោះមក សំណុំរឿងនេះគួរត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ អនុលោមតាមវិធាន ៦៩ (២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អនុលោមតាមវិធាននេះ ប្រធាន អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និង ចៅក្រមជាតិនៃអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (ដែលបង្កើតជាសម្លេងភាគច្រើន) បានណែនាំដល់ក្រឡាបញ្ជីជាតិឱ្យជូនដំណឹងដល់ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការថា សំណុំរឿង ០០៤/២ ត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយថា សំណុំរឿងនេះគួររក្សាទុកក្នុងបណ្ណសារ[26]។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី មកទល់នឹងពេលនេះ សកម្មភាពនេះមិនទាន់បានកើតឡើងនៅឡើយទេ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង សំណើ

22. អនុលោមតាមសំអាងហេតុនានាខាងលើ មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំដោយគោរពដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះមេត្តា បដិសេធទឡ្ហីករណ៍របស់ សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ នៅក្នុង *ចម្លើយតប* និងបញ្ជាក់ថា

[26] *ការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមអ៊ីម៉ែលរវាង អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និង ផ្នែកគ្រប់គ្រងតុលាការ* ថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០។

វិធានការរដ្ឋបាលដែលត្រូវការទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីរក្សាសំណុំរឿង ០០៤/២ ទុកក្នុងបណ្ណសារ។

សូមលោកចៅក្រមមេត្តាទទួលយកការឆ្លើយតបនេះដោយក្តីគោរព។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

សហមេធាវីការពារក្តី អោ អាន

មុំ លុជ្ជ	Richard ROGERS	Göran SLUITER